

VIIKONVAIHDE

VIIKON ÄLÄHDYS

PÄHKINÄ

Hector – eilen, tänään, potkut

• Valikuttaa sitä, että Yleisradio haluaa nuorentaa radionkuuntelijoiden keskeikää. Näppärimmin se tapahtuu laittautamalla vartituneen väen suosimia ohjelmia. Esimerkiksi Heikki Harman aliaa Hectorin paljon aikuisia kuulijoita keräävä ohjelma Pop oien – toisapäivänä loppuu vuodenvaihtoon. – Nauti tästä vanharejan kunnan musiikkiohjelmasta niin kauan kun se on mahdollista ja etsi vinylsoittokelin läpi sellainen reitti, että saat kasattua laittautavan suosikkiohjelman nimen.

I	S	A	O	P
S	P	P	E	E
I	L	I	P	Ä
O	T	I	Ä	I
E	N	V	N	Ä

SUDOKU

Taso:

					6			
	1	3			9		5	2
	2			8			4	3
	6			2	8	5		
7								6
		5	7	6			9	
6	7			4			3	
4	5		6			1	2	
			5					

Sudoku-tehtävän 451 ratkaisu. Tehtävä numero 452.

2	9	6	1	4	7	5	3	8
8	5	4	2	6	3	7	9	1
1	7	3	5	9	8	4	2	6
3	6	2	8	5	1	9	7	4
5	8	9	4	7	2	1	6	3
4	1	7	6	3	9	8	5	2
6	4	8	7	2	5	3	1	9
9	2	5	3	1	4	6	8	7
7	3	1	9	8	6	2	4	5

Täytä ristikko siten, että jokaisella pysty- ja vaakarivillä (ja paksuilla viivoilla rajatuissa 3 x 3 laatikoissa) on jokainen luku yhdestä yhdeksään. Kerran ja vain kerran! Apua Sudokun ratkaisuun osoitteessa: www.sudoku.org.uk

EDELLISEN RISTIKON RATKAISU

	M	A	T	A	L	A	K	A	J	O	I	S	T	V	A	N	
A	N	T	I	U	P	E	I	L	U	T	K	U	R	N	I	A	E
R	A	U	E	N	N	E	E	T	E	L	E	J	O	U	L	E	E
K	A	R	L	N	A	T	A	L	I	E	A	L	A	K	O	K	A
I	N	K	E	R	I				O	N	N	E	T			T	A
S	T	A	N		S	O	T	I	L	A	A	T	H	I	E	T	A
T	A	S	O		T	U	U	V	A		O	A	R	A	N	K	I
O	L	E	S	K	E	L	L	A		E	N	N	I		S	U	O
K	I	N	O		U	O	T	I		R	A	T	E	N	E	U	M
A	L	M	I				S	T	R	I	K	I	I	N	I	K	O
P	A	O	T				T	A	S	O	K	A	S	O	I	V	A
P	I	I	T		L	A	I	N	E	N	S	E	N	T	T	I	S
A	N	S	A		E	L	M	O		T	U	K	K	U	A	H	M
L	E	I	J	A	I	L	E	V	A	T	A	A	T	A	M	I	G
E	N	N	A		F	E	T	A		I	N	S	S	I	O	T	S

Turun yliopistossa tutkitaan yksilöllistä maistamista. Terveellinenkin ruoka voi jäädä maun vuoksi syömättä.

Karvas ei maistu kaikille

Aistit vaikuttavat ruokavalioon.
Perimältään karvaita makuja vieroksuva
saattaa käyttää paljon sokeria. Usein
terveellinen ei ole nautinnollista. Siinäpä
haaste elintarviketeollisuudelle.

Ihmisellä on tunnetusti viisi
aistia: kuulo, näkö, maku, haju
ja tunto. Syödessä ne kaikki ovat
käytössä. Yllättäen myös kuulon
merkitys on suuri.

Akatemietutkijaja **Mari Sandell** Turun yliopistosta kertoo, että epätavallinen rapaisuus suussa tai lautasella saattaa herättää voimakkaan reaktion. Taustahälylläkin on merkitystä. Sandell kertoo tutkimuksista, jossa kantrihenkinen musiikki sai koehenkilöt juomaan kaljaa, kun taas teknon jempuutuksessa moni tilasi vodkadrinkin. Myös suklaakakun maistuvuuden on todettu muuttuvan taustamusiikin mukaan.

Sandell puhui aiheesta viime viikolla Helsingissä BSR Food cluster network -organisaation järjestämässä seminaarissa, joka oli tarkoitettu elintarvike-alan ammattilaisille.

Pistävä haju sianlihassa
Hajuaistia ei voi kytkeä pois, vaikka joskus ehkä tekisi mieli.
Tutkijat yrittävät selvittää, mitkä hajumolekyylit ovat kriittisiä, kun kuluttaja valitsee tuotteita. Ihmiskohtaisesti vaihtelee, аваako joku tietty molekyyli "lukon" nenässä ja herättää reaktion.

jun lihassa androstenonin, niin sanotun karjun hajun. Sandell kuvailee sitä pistäväksi, virtsamaiseksi tai lantamaiseksi hajuksi, joka voi tulvahtaa uunista joulukinkkua paistaessa.

Suomessa kaikki karjuporsaat kastroidaan hajun välttämiseksi.

Punainen edustaa makeaa
 Moni syö silmäänsä. Harva pystyy nauttopöydässä päättämään, mitä syö ennen kuin on nähnyt ruuan laarissa. Tiedostamattaan ihminen arvioi ruuan värin, pinnan laadun, ulkonäön, koon, muodon, määrän ja jopa liikkeen.

Toiset haluavat syödä sileää, toiset röpölliäistä ruokaa. Joillekin punainen edustaa makeaa, joillekin hapanta. Mielleyhtymään voi vaikuttaa se, että lapsena on tullut syötävä enemmän mansikkia kuin puolukkaa.

Suuta kutistava maku

Maistaminen on synnynnäistä. Vauvan makumaailma kehittyy jo kohdussa, joten Sandellin mukaan äidin kannattaa syödä monipuolisesti. Ylipäättään lasten ruokakasvatus on aloitettava varhain, jos ei halua kasvattaa nirsoilijaa.

Enemmän testausta

Britanniassa tölkkierheitä välttämään vihreällä elintarvikkeillä, jotta ne näyttäisivät houkuttavilta. Sandell ei lähde arvioimaan, miten suomalaiset suhtautuvat elintarvikkeihin.

"Tutkijoiden kiinnostaa ruokien värimaailma ja niihin reagointi, mutta tutkimuksessa ollaan vielä alkuvaiheessa. Toiset ihmiset haluavat luonnollista syötävää, kun taas toisilla sillä ei ole mitään väliä. Värikoetaan hyvin yksilöllisesti" Sandell pohtii.

jilla. Testaus pitäisi aloittaa jo tuotekehityksen alkumetreillä.
"On tullut paljon floppeja, kun innovaatioita on työnnetty markkinoille ja unohdettu kulluttajälähtöisyys."

Herkkä irstää kaalille
Turun yliopistossa tutkitaan yksilöllistä maistamista pääosin Suomen akatemian rahoituksella. Erityinen kiinnostus kohdistuu geneettiseen herkkyyteen koea karvaimakua.

”Karvauus saa usein ihmisen irvistämään. Se voi olla syy siihen, että monet terveellisiä asioita jäävät lautaselle”, Sandell selvittää.

Elintarviketeollisuus voikenties hyödyntää tutkimustuloksia kehittämällä terveellisiä tuotteita, joita ihmiset syövät mielellään.

”Paljon on vielä tekemistä serkanssa, että terveellisyys ja nautinnollisuus mahtuvat samalle lautaselle”, Sandell toteaa.

KATJA LAMMINEN

" ihmissellä
FOR-
MULA-
KUSKI

LOTTOVOITTO

ALKALI

OMA-
KOH-
TAI-
SESTI

SATEL-
LIITTI

LÄSNÄ-

JUHLA-
PUVUSSA

LAULAJA
HIRVONEN

MITÄ
VALIA

TAUKO

YHDYS-
VALLOIS-
SA

Badding

YLEI-
SÖNÄ

ihmissellä
FOR-
MULA-
KUSKI

LOTTOVOITTO

VALKO-
VENÄ-
JÄLLÄ

KII-
RE
KUDORIA

ETSI-
MI-
SEEN

ISKU

AAMU-
LAP-
SILLA

MAAN-
OSA

MET-
SÄI-
SIÄ

isät

RIKOK-
SILLA
KNETÄ

VOI
SADE

TÖIS-
TÄ

AH-
KERA

ALKALI

RY-
TI-
NÄT

MA-
JURI
KAU-
PUNKI

TYÖN-
TÄVIÄ
STRA-
VINSKY

PAPE-
REITA
SIE-↑
NIA ↑

SUVI

AJA-
TUKSIA
KOSKI-
PAIKKA

SUNDIN
ETSI-
MISIÄ

KYSY-
MYKSIH
PIRSSI

NÄH-
TÄ-
VYYS

TOTU-
TUVIA
ORGA-
NISMI

OMA-
KOH-
TAI-
SESTI

OK-
SEN-
TAA

NÄTTI

HIH-
TÄNYT
GUNDE

PAL-
VOT-
TU

PAR-
KITSE-
MÄY-
TOMIA

Osaan
tämän!

TEENI
NÄITÄ

VET-
EUKKO
NAI-
SILLA

SÄÄ-
TIMIÄ
JUO-
MILLE

PUET-
TA-
VIA

glväs

"RA-
HA"

PER-
SO

KAA-
TU-
NEITA

ISÄ